

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

สิริชัย ตุลยสุข

มหาวิทยาลัยพิษณุโลก 93 หมู่ 5 ตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

ติดต่อผู้เขียนบทความที่ สิริชัย ตุลยสุข มหาวิทยาลัยพิษณุโลก 93 หมู่ 5 ตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

E-mail: sirichai25130@gmail.com

วันที่รับบทความ: 17 พฤษภาคม 2560   วันที่แก้ไขบทความ: 3 มีนาคม 2563   วันที่ตอบรับบทความ: 10 เมษายน 2563

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ ศึกษาเรื่องดับการมีส่วนร่วมและเบรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี วิธีการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล การประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test, F-test (One-Way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัย ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า บุคคลซึ่งเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน สรุป ลักษณะส่วนบุคคล มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนควรให้ความสำคัญต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น อุดมการณ์ประชาธิปไตย เป็นต้น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น

Political Participation in Local Government of the People in Nakorn Nonthaburi Municipality, Nonthaburi Province

Sirichai Tulayasuk

Phitsanulok University, 93 Samo Khae, Mueang Phitsanulok District, Phitsanulok 65000

Correspondence concerning this article should be addressed to **Sirichai Tulayasuk**, 93 Samo Khae, Mueang Phitsanulok District, Phitsanulok 65000
E-mail: sirichai25130@gmail.com

Received date: May 17, 2017   Revised date: March 3, 2020   Accepted date: April 10, 2020

ABSTRACT

PURPOSES: To study the level of participation and to compare the political participation in local administration of the people in the Nonthaburi Municipality, Nonthaburi Province. **METHODS:** Samples consisted of 400 people living in Nonthaburi Municipality. Questionnaire was used for data collection. The data were analyzed by a statistical package of computer programs. Statistical techniques used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. The hypotheses were tested by t-test, and F-test (One-Way ANOVA) with statistical significance level at 0.05 level. **RESULTS:** People had moderate level of political participation in local administration. The results of the hypotheses testing revealed that gender, age, marital status, education level, income, occupation and affiliation were not associated significantly with political participation in the local administration in the Nonthaburi city municipality. **CONCLUSIONS:** Individual characteristics did not affect political participation in local administration significantly. In order to promote political participation among the people other variables, e.g., political ideology would better be considered.

Keywords: Political participation; local government

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสังคมไทยในด้านการปฏิรูปการเมือง รัฐธรรมนูญเป็นตัวเร่งให้เกิดการเดิมโตของกระบวนการทางประชาธิปไตยและการกระจายอำนาจจากสู่ท้องถิ่น เปิดโอกาสสร้างสรรค์ เคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการการมีส่วนร่วมให้เข้มแข็งมากขึ้น

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณ์寡头สิทธิราชมาเป็นระบบประชาธิปไตย ได้จัดระเบียบการปกครองประเทศอย่างเป็นทางการออกเป็น 3 หลัก (กฎหมายคุล, 2553) ได้แก่ หลักการรวมอำนาจปกครอง (Centerization) หลักการแบ่งอำนาจปกครอง (deconcentration) และหลักการกระจายอำนาจปกครอง (decenterization) โดยหลักทั้ง 3 มีความสัมพันธ์กับการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลางใช้หลักการรวมอำนาจการบริหารราชการส่วนภูมิภาคใช้หลักการแบ่งอำนาจและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นใช้หลักการกระจายอำนาจ

การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานของประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยจึงควรให้ความสำคัญการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเน้นคุณค่าของประชาชนในการควบคุมกิจการท้องถิ่นหรือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น เป็นที่ยอมรับว่าการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งในการพัฒนาสังคมของประเทศไทยเป็นส่วนรวม การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนรับรู้ถึงอุปสรรคและ

ช่วยกันแก้ปัญหาของท้องถิ่นของตน (ฉบับบุตร, 2539)

เทศบาลเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมาก และมีการกระจายตัวในพื้นที่ของประเทศอย่างกว้างขวาง การจัดการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลมีวิวัฒนาการเรื่อยมาตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในแต่ละช่วงเวลา ตลอดระยะเวลาแห่งการพัฒนาการปกครองท้องถิ่น ยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่ทำให้การปกครองท้องถิ่นไม่สามารถอำนวยประโยชน์ให้แก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่สมดังวัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ หลักคือ “การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง การที่ประชาชนไม่สนใจไม่กระตือรือร้นในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครอง ประกอบกับตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นที่เข้าไปทำงานที่แทนประชาชนก็มีส่วนขัดขวางและทำลายการพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ไม่น้อย ด้วยความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลที่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเองได้เป็นอย่างมาก ประกอบกับการพัฒนาทางการเมืองที่จะต้องสร้างอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองทุกขั้นตอน ทุกระดับ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริหารงานท้องถิ่น ดังนั้นการบริหารงานเทศบาลให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินกิจการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ท้องถิ่นมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับ “การมีส่วนร่วมของประชาชน” เป็นสำคัญสำหรับประชาชนที่

อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกรรณทบุรี ซึ่งเป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกมากใช้สิทธิเลือกตั้งและเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการเลือกนายกเทศมนตรีและคณะผู้บริหาร รวมทั้งสมาชิกเทศบาล การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีหลายรูปแบบ เช่น การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การเข้าไปมีบทบาทกับพรรคการเมืองหรือช่วยสนับสนุนการหาเสียง สิทธิการเข้าซื้อเสนอภูมาย การเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น การเข้าซื้อขอให้ถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเข้าซื้อร้องขอให้ถอนผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น การออกเสียงประชามติ การประชาพิจารณ์และการมีส่วนร่วมในกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นทางการเมือง เป็นต้น จึงถือได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน เป็นหัวใจสำคัญต่อการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่นและยังเป็นรากฐานที่สำคัญของการเมืองการปกครองระบบประชาธิปไตยในระดับชาติ ทั้งในลักษณะที่เป็นเป้าหมายและกระบวนการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของ

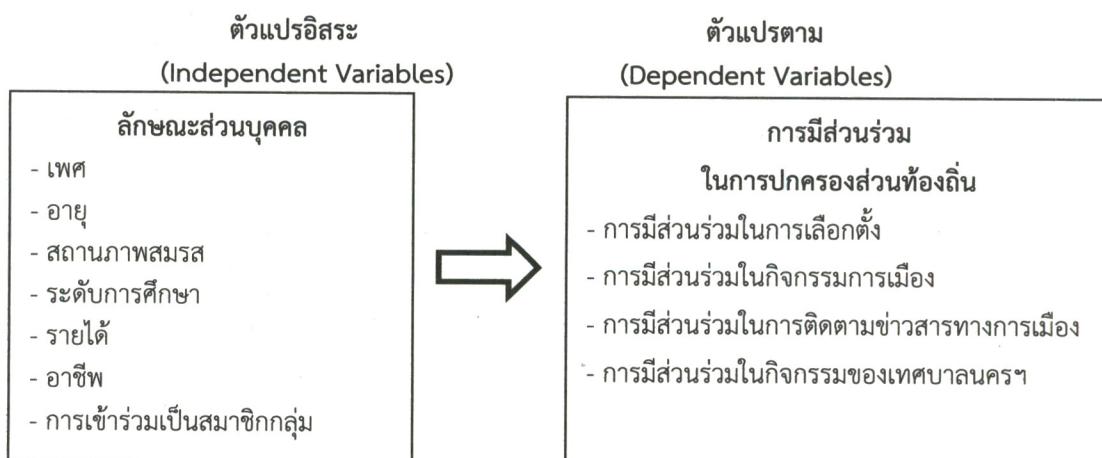
ประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องการจะทำการศึกษาวิจัยเพื่อทราบถึงปัจจัยและปัญหาอุปสรรคที่ทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลกรรณทบุรี ไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมหรือสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนในเขตเทศบาลกรรณทบุรีให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลกรรณทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนตามลักษณะของบุคคลคือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษารังนี้คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลcornernทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 360,112 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือประชาชนส่วนหนึ่งของประชากรทั้งหมดที่มีสิทธิในการเลือกตั้งในเขตเทศบาลcornernทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 คน ได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 ใน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ

ตรวจสอบรายการ (Check list) ปลายปิดแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน ลักษณะคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Likert Scale 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะจากประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลcornernทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.00 อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 33.25 สถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 53.00 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 39.75 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 12,000 บาทขึ้นไป อาชีพส่วนใหญ่รับจ้างร้อยละ 40.00 และการเป็นสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่ไม่เคยเป็นร้อยละ 69.75

การมีส่วนร่วมในการเมืองท้องถิ่น

ตารางที่ 1 การมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	3.50	.628	ปานกลาง	4
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมือง	3.52	.674	ปานกลาง	2
การมีส่วนร่วมในการติดตามข่าวสารทางการเมือง	3.51	.653	ปานกลาง	3
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาล	3.52	.608	ปานกลาง	1
รวมค่าเฉลี่ย	3.51	.577	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลcornernทบุรี จังหวัดนนทบุรี พบร่วม

ระดับการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = .577) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบร่วมระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปาน

กลางทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรก คือด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาล ($\bar{x}=3.52$, S.D.= .608) รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมือง ($\bar{x}=3.52$, S.D.= .674)

ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามข่าวสารทางการเมือง ($\bar{x}=3.51$, S.D.= .653) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ($\bar{x}=3.50$, S.D.= .628) ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	df.	Sig.
ชาย	208	69.83	11.143	-.699	398	.486
หญิง	192	70.64	11.957			

จากตารางที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามเพศ พบร้า ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ -.699 ค่า df. เท่ากับ 398 และค่า Sig. เท่ากับ .486 ซึ่งมากกว่าระดับ

นัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 แสดงว่า เพศต่างกันไม่ทำให้การมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	Ms	F	df.	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	45.99	15.333	.115	3	.952
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	52888.04	133.894		396	
รวม	52934.03			399	

จากตารางที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามอายุ พบร้า ค่า F ที่คำนวณได้เท่ากับ .115 ค่า df. เท่ากับ 399 และค่า Sig. เท่ากับ .952 ซึ่งมากกว่าระดับ

นัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ .05 แสดงว่า อายุต่างกันไม่ทำให้การมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามสถานภาพสมรส

แหล่งความแปรปรวน	SS	Ms	F	df.	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	676.45	338.223	2.563	2	.078
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	52257.58	131.964		397	
รวม	52934.03			399	

จากตารางที่ 4 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกคล้องส่วนห้องถินจำแนกตามสถานภาพสมรส พบร้า ค่า F ที่คำนวณได้เท่ากับ 2.563 ค่า df. เท่ากับ 399 และค่า Sig. เท่ากับ .078 ซึ่ง

มากกว่า ระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ .05 แสดงว่า สถานภาพสมรสต่างกันไม่ทำให้มีการมีส่วนร่วมในการปกคล้องส่วนห้องถินของประชาชนต่างกัน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกคล้องส่วนห้องถินจำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	Ms	F	df.	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	559.04	279.520	2.113	2	.122
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	52374.99	132.260		397	
รวม	52934.03			399	

จากตารางที่ 5 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกคล้องส่วนห้องถินจำแนกตามระดับการศึกษา พบร้า ค่า F ที่คำนวณได้เท่ากับ 2.113 ค่า df. เท่ากับ 399 และค่า Sig. เท่ากับ .122 ซึ่ง

มากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ .05 แสดงว่า ระดับการศึกษาต่างกันไม่ทำให้มีการมีส่วนร่วมในการปกคล้องส่วนห้องถินของประชาชนต่างกัน

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกคล้องส่วนห้องถินจำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	Ms	F	df.	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	365.87	182.931	1.378	2	.253
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	52568.16	132.748		397	
รวม	52934.03			399	

จากตารางที่ 6 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกคล้องส่วนห้องถินจำแนกตามรายได้ พบร้า ค่า F ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.378 ค่า df. เท่ากับ 399 และค่า Sig. เท่ากับ .253 ซึ่งมากกว่าระดับ

นัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ .05 แสดงว่า รายได้ต่างกันไม่ทำให้มีการมีส่วนร่วมในการปกคล้องส่วนห้องถินของประชาชนต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกคล้องส่วนห้องถินจำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	Ms	F	df.	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	179.39	59.796	.448	3	.719
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	52754.64	133.556		396	
รวม	52934.03			399	

จากตารางที่ 7 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามอาชีพ พบว่า ค่า F ที่คำนวณได้เท่ากับ .448 ค่า df. เท่ากับ 399 และค่า Sig. เท่ากับ .719 ซึ่งมากกว่าระดับ

นัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ .05 แสดงว่า อาชีพต่างกัน ไม่ทำให้มีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนต่างกัน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	df.	Sig.
ไม่เคยเป็น	279	70.20	11.368	-.046	398	.964
เคยเป็นหรือเป็น	121	70.26	11.955			

จากตารางที่ 8 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม พบว่า ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ -.046 ค่า df. เท่ากับ 398 และค่า Sig. เท่ากับ .964 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 แสดงว่า การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่างกันไม่ทำให้มีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนต่างกัน

ความพยายามในการกำหนดทิศทางของกิจกรรมเพื่อสาธารณะ ทั้งนี้ยกเว้นกิจกรรมทางด้านอาชีพ หรือกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการบังคับ

ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เต็ช อัน (2552) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน แต่ต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมที่ให้ระดับการให้ความสำคัญสูงสุด ประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรีให้ความสำคัญสูงสุดกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาล แต่ประชาชนในเขตเทศบาลนครปากเกร็ดให้ความสำคัญสูงสุดกับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ถึงแม้ว่าจะอยู่ในจังหวัดเดียวกันก็ตาม

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะเพศชายมีความสนใจการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น อาจมองว่า เป็นเรื่องใกล้ตัว อายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31-40 ปี สถานภาพสมรสแล้ว การศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่า ปริญญาตรี รายได้ 12,000 บาทขึ้นไป อาชีพส่วนใหญ่รับจ้าง ซึ่งเป็นลักษณะบุคคลที่ค่อนข้างพร้อมที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นอย่างมีสามัญสำนึกร่วมกับความเป็นพลเมืองสอดคล้องกับแนวคิดของ Townsend (1972) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองคือกิจกรรมทั้งมวลซึ่งปัจจุบุคคลเข้าร่วมอย่างมีความสำนึกร่วมกัน ซึ่งเป็น

อาชีพ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นของประชาชน พบร่วมกับประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวได้ข้อค้นพบที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุลชัยแก้ว (2553) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พบร่วมกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ยังได้ข้อค้นพบที่มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มณีโชค (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบร่วมกับ อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ปัจจัยสุดท้ายคือการเป็นสมาชิกกลุ่มที่แตกต่างกัน ซึ่งผลจากการศึกษาดังกล่าวได้ข้อค้นพบที่มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของกล้าพรหมราช (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่าการเป็นสมาชิกกลุ่มมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ลักษณะส่วนบุคคลในทุกด้านได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา

รายได้ อาชีพ และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มที่แตกต่างกัน มีผลหรือระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ศึกษาเฉพาะในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งในพื้นที่อื่นๆ อาจมีความแตกต่างกันไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะเทศบาลคร ซึ่งเป็นเทศบาลที่มีระดับใหญ่ที่สุดในบรรดาของการบริหารท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล ควรมีการรณรงค์ในด้านการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในเขตที่เทศบาลนครรับผิดชอบจากการมีส่วนร่วมในระดับปานกลางให้อยู่ในระดับมาก รณรงค์ให้ข้อมูลข่าวสารสร้างจิตสำนึกระดับชาติให้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของตนเอง สิ่งสำคัญที่เทศบาลคร จะต้องมีกีดีเรื่องของธรรมาภิบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งการแก้ปัญหาในท้องถิ่นโดยฉบับพลัน เพื่อให้ประชาชนมีความศรัทธาเชื่อถือจะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างพื้นที่ ต่างองค์กรและสรุปภาพรวมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และมีความน่าเชื่อถือสามารถนำผลการศึกษาไปอ้างอิงในการปฏิบัติต่อไป

2. ควรมีการศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วน

ท้องถิ่นของประชาชนว่ามีความรู้ความเข้าใจใน
ระดับใดและแรงจูงใจที่ทำให้มีส่วนร่วมทางการเมือง

ในการปกครองส่วนท้องถิ่น

References

- Chayabud, C. (2539). *Thai local government administration*. Prikanet Printing Center.
- Kanchanadul, P. (2553). *Governing law description*. Chulalongkorn University.
- Maneechot, S. (2550). *Political participation of people in Tambon Korhong Municipality, Had-Yai District, Songkhla Province* [Unpublished master's thesis]. Khonkaen University.
- Klamphomraj, T. (2550). *Participation in local government of people in Nakorn Samut Prakan Municipality* [Unpublished master's thesis]. Khonkaen University.
- Sakulchaikeaw, C. (2553). *Political participation of local government: A case study of Muaeng Batong Municipality Batong District, Yala Province* [Unpublished master's thesis]. Burapha University.
- Tae-un, V. (2552). *Factors affecting political participation of people in Nakorn Pak Kret Municipality Nonthaburi Province* [Unpublished master's thesis]. Kasetsart University.
- Townsend, J. R. (1972). *Political in communist China*. University of California Press.